

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТІВ ЧЕРЕЗ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ

к.т.н., доцент Башта А.В.

Національний університет харчових технологій, м.Київ

Вихованню патріотичного світогляду сучасної студентської молоді, що навчається у технічних вузах повинна приділятися значна увага всього викладацького складу вузу. І, якщо при викладанні гуманітарних дисциплін це робиться в силу професійної специфіки, то викладачам загальнотехнічних та інженерних дисциплін необхідно якомога частіше звертатися до історії розвитку сучасної наукової думки результатів науково-технічного прогресу в різних напрямках життєдіяльності людства і на конкретних прикладах показувати внесок вітчизняних науковців в ці процеси.

Патріотичне виховання повинно здійснюватись як єдиний процес на психологічному, ідеологічному, наочному рівнях сприйняття інформації. Цей процес формування почуттів, уявлень, звичок, настроїв, прагнень за твердженнями вчених, як відчуття патріотизму, народжується спочатку на рівні сприйняття, а вже потім формується у вигляді ідеї [1].

Загально відомо, патріотизм – одне з найглибших громадських почуттів, елементи якого зародились ще за часів первісного ладу, як відчуття любові до своєї землі, родини, батьківщини, до своїх земляків, співвітчизників. За висловом відомого педагога Сухомлинського В.О. “патріотизм – серцевина людини”, основа її активної позиції [2]. Він виявляється в практичній діяльності і спрямований на розвиток свого колективу, свого довкілля і, по великому рахунку, своєї країни.

Патріотизм необхідно формувати в сім'ї, як тільки дитина починає розуміти поняття “ми” і “вони”, розвивати в дитячих садочках та школах разом з іншими почуттями. Формування патріотизму, патріотичної свідомості повинно стати фундаментом сучасного виховання підростаючого покоління і у вищих навчальних закладах. А одною із складових виховання патріотичного світогляду студентської молоді є емоційне захоплення, та

пошана до національних героїв України, визначних вчених нашої країни, славетних земляків через результати їхньої науково-практичної діяльності.

Ми знаємо багатьох політичних та літературних діячів нашої країни і, за виключенням вузького кола спеціалістів, практично ніхто не знає тих, чийм гнієм, науковим інтелектом, інженерним розумом створено практично все, що нас оточує, чим ми користуємося чи пишаємося, на що ідуть подивитися люди з усього світу.

Так складалося історично, що при викладанні дисциплін фізико-математичного, хіміко-технологічного чи інженерно-технічного спрямування студентам, на основі посилання на назви законів і теорем (Закон Гука, теорема Коші, закон Фарадея, метод Лагранжа чи принцип Сен-Венана), на рівні підсвідомості закладається повага до зарубіжної наукової школи. Звичайно про вчених, які формували або стояли у витоків теоретичного чи інженерно-технологічного напрямків розвитку наукової думки говорити потрібно. Та поряд з цим, обов'язково необхідно на лекціях, на практичних заняттях на прикладах результатів науково-дослідної діяльності доводити до свідомості молодих людей інформацію про співвітчизників, а, можливо, близьких земляків, що внесли значний вклад в розвиток чи подальше становлення науки і техніки. Адже хто краще за спеціалістів, науковців знає імена і результати тих діячів науки і техніки, що працювали і присвятили своє життя процвітанню, а досить часто і величчю своєї країни.

Так, на невеликому прикладі Полтавщини необхідно розповідати про визначних особистостей в різних галузях науки і техніки, що народилися чи проживали в цьому краї. У Полтаві є невеликий пам'ятник академіку І.М. Францевичу, що там народився – ученому у галузі фізичної хімії та матеріалознавства. Читаючи лекції студентам про нові матеріали, про їх застосування в сучасній техніці і технологіях необхідно підкреслювати, що І.М. Францевич є одним із основоположників новітньої порошкової металургії в нашій країні, засновник і перший директор Інституту проблем матеріалознавства НАН України. За видатні досягнення йому було присвоєно в 1969 році звання Героя Соціалістичної Праці. Понад 15 років поряд з ним працював інший видатний полтавчанин Г.С. Писаренко – знаменитий вчений, талановитий педагог, надзвичайної душі Людина. Під його безпосереднім керівництвом в 1966 році було створено єдиний у світі Інститут проблем міцності (ІПМ), засновано журнал "Проблеми міцності". Завдяки численним публікаціям результатів оригінальних досліджень ІПМ тепер відомий у всьому світі.

Видатний механік – математик Ю.О. Митропольський також з Полтавщини. Герой Соціалістичної Праці, академік, директор Інституту математики НАН України. І цей перелік можна продовжувати. Так, спілкуючись зі студентами під час консультацій, відвідуючи гуртожитки де вони проживають, можна завжди знайти нагоду і розповісти про інших видатних вчених цього краю, наприклад, про Духова М.Л. – вченого в галузі механіки, конструктора важких танків, Победоносцева Ю.О. під

єрівництвом якого було створено нову ракетну зброю, в тому числі й знамениту "Катюшу".

На цій землі виріс талановитий учений – ракетник, спеціаліст в галузі механіки і процесів керування академік Челомей В.М., двічі Герой Соціалістичної праці. Видатний теоретик космічних міжпланетних польотів Ю. Кондратюк, ім'я якого з гордістю носить Полтавський Національний технічний університет також з цього краю.

Це тільки мала частинка того наукового пласту нашої землі про який ми на прикладі реальних конструкцій, апаратів, споруд, винаходів, наукових відкриттів і звершень обов'язково повинні говорити підростаючому поколінню держави Україна.

Розповідаючи про результати діяльності видатних людей Києва, Харкова, Дніпропетровська, Донецька, Львова, Івано-Франківська, міста чи краю ми тим самим будемо підносити патріотичний дух нашої молоді, відчуття національної гідності, будемо допомагати осмислити той вклад, що може зробити особисто кожний студент у розбудову нашої країни.

Література:

1. Гонський В. Патріотизм як основа сучасного виховання та ідеології держави // Рідна шк. - № 2. - 2001.
2. Сухомлинський В.А. Как воспитать настоящего человека. - К., 1975.